

Pressemeddelelse

100danmarkshistorier.dk

Øresundstolden – En guldgrube først for kongerne, siden for forskningen

International skibshandel er livsvigtig. Det bliver vi mindet om, når der opstår en prop i Suez-kanalen, eller pirater generer trafikken i Det Røde Hav. Engang sejlede en stor del af verdenshandelen gennem Øresund. Det var lukrativt for de danske konger, der fra 1429 indførte en told på alle skibe, der passerede det nyopførte Kronborg. Det kostede en såkaldt nobel – en engelsk guldmønt – at komme sikkert forbi. Man kaldte tolden ”de danske kongers guldbjerg”, for indtægterne betød alverden for kongerne og statskassen, og for Helsingør satte pengene gang i en kolossal opblomstring.

Tolden kuldsejlede i 1857, efter pres fra især USA. Regnskaberne har vi stadig. De fylder 60 hyldemeter i Rigsarkivet. I dem kan historikere og andre interesserede zoome helt tæt på de fortoldede varer eller navngivne skippere, eller man kan få det store overblik over den internationale handels skiftende omfang og strukturer.

Forfatteren siger:

”Fra 1557 og helt til sundtoldens ophævelse i 1857 har vi regnskaberne i en ubrudt række. Fra disse tre århundreder giver de oplysning om sejlads og varetransport ad en af verdens vigtigste handelsruter. Det er et enestående godt kildemateriale med et stort forskningspotentiale. Med deres unikke og særdeles omfattende informationsindhold er sundtoldregnskaberne fuldt fortjent optaget på UNESCO’s særlige liste over den skrevne verdenskulturarv, *Memory of the World*.”

Om forfatteren

Erik Gøbel (f. 1949) er tidligere seniorforsker fra Rigsarkivet. Han har bl.a. skrevet *Under sejl* (2021). Han er en af kongerigets mest vidende søfartshistorikere og en flittig foredragsholder. Den 4. april kl. 17 holder han foredrag på M/S Museet for Søfart om emnet. Læs mere på www.erikgoebel.dk

Om serien

Guldet fra Øresund er 77. bog i serien 100 danmarkshistorier. Bøgerne udkommer hver måned i otte år og er centrale i projektet, der bl.a. omfatter kronikker og materiale på danmarkshistorien.dk.

Se mere på 100danmarkshistorier.dk

GULDET FRA ØRESUND

Erik Gøbel

100 sider

Pris: 129,95 kr.

UDKOMMER 8. februar 2024
som trykt bog, e-bog og lydbog

Bogen sælges også i abonnement
på unipress.dk/abonnement

Kontakt

Erik Gøbel

Tlf.: 25 33 16 48

Mail: egbb@mail.dk

Thomas Oldrup, forlagsredaktør

Tlf.: 53 55 01 59

Mail: to@unipress.au.dk

Projektet 100 danmarkshistorier
er støttet af A.P. Møller Fonden

Aarhus Universitetsforlag

Helsingforsgade 25

8200 Aarhus N

Tlf. 53 55 05 42

unipress.dk